

Beretning om en udgravning paa
Rime (Fly), Aal i Hallingdal,
mai 1900.

Efter sogneprestens beretning
skulde der være fundet nogle gjen-
stande af jern i gravhøje paa oven-
nævnte gaard.

Paa den anledning reiste jeg paa
fortidsforeningens opfordring derhen
for nærmere at undersøge forholdene.

Gaarden benævnes i matrikkelen
Fly og er ^{en} af de mange Rime-
gaarde. Eieren ^{er} hedder fanejunker
Flammarsboen. Gaardens jorder
ligger paa begge sider af veien, huseene
paa søndre side. Paa nordiden er
ikke mange maal stor mark, der
ikke vides at have været opdyrket
før. Denne mark skulde nu op-
dyrkes og under dette arbejde fandt
man hist og her pilespidser og
andre rester af jern, saavel som kull
paa nogle steder. Jorden var af
firkantet aflang form, ganske jævnt
og skraanede svagt opover mod
nord, bag hevede fjeldet sig.

Der var ikke nogen som helst antyd-
ning til hængsler her.

Omtrent midt paa dette lille
jorde, men noget nærmere veien
ca. 20-25 m. fra den, var det man hav-

de brüflet sagerne af jern. Ved eftergrävningen gik nordover i en bredde af vel 6 meter og omtrent 50 cm. dybt, da de fundne gjenstande ikke laa dybere.

Flere pile, en mængde übrændte ben og kürl, de sidste mere og mere rigeligt, jo længere man kom nordover. Omtrent 2.50 m. fra udgangspunktet laa en samling stene, der viste sig at danne ^{en} hjørne, der nu bestod af 9-10 temmelig store rullestene i 2 1/2 skift. Syd for muren og det op til den fandtes de fleste af oldsagerne, en mængde kürl, übrændte ben, slagg, hestetænder og et par meget slidte byrner. End var der en masse kürl i selve hjørnet; her laa ogsaa nogle af gjenstandene samt ben. Kun mundbispræget var fundet tidligere ca. 10 m. sydvest for muren. Der laa forøvrigt enkelte løse ogsaa udenfor muren, som de sandsynligvis tilhørte. Murens længde var ca 1.50 m.

Ved fortsat gravning nordover oplyste hvert spor af mur, kun et par løstliggende rullestene saaes flere meter fra hinanden, heller ikke saaes antydning til oldsager, kürl etc. nord for muren; men det kan jo godt hende, at stene herfra er bortført for lange siden.

Sagerne synes at skrive fra vikingetiden eller middelalderens begyndelse.

Muren maa vel være resten af grundvolden til et hus, kanske

et medie, confr. den overmaade store
mængde af kúl (flere skjepper) og
slag.

Sagerne laa gjennemsnitlig
ca. 50 cm. dybt.

Stenrøksen opgaves at være
funden i en stenkreds, tilligemed
ildflinten, ca. 8 m. vest for muren.

Stenringen var nu borttaget.
Efter fanjunker Flammesbøden
og søns beskrivelse var det en
aflang rund ring, bygget af meget
store kampesten, som en mur
med 3 stene op paa hverandre, dog
var nogle af de øverste faldt ned.

Den laa i retningen nv.-sø. og
var ca. 3 m. lang og over 2 m. bred
mellem indre kanter. Den synes at
have været aaben i vestre ende.

Fundenfor kredsen fandtes øksen, antagelig
30-50 cm. dybt, geværflinten i nær-
heden og ved siden af den, men
dybere flekken, en kúlstribe sees
nær den ene side.

Thvorledes dette skal opfattes, er
vistnok tvivlsomt. Der er vel neppe
nogen grund til at betvivle den gam-
le mands gode tro, der blev bekræftet
af sønnen. Han var en levende inter-
esseret, der ofte har korresponderet med
prof. Rygh om historiske og arkæologiske
ting og som ogsaa har indsendt endel
sager fra hans gaard, men det kan nok
være muligt, at han var noget fanta-
sivig af sig.

- 1 Flekken
- 2 Ildflinten
- 3 Øksen

7/11900

Gustav L. Mørk.

Oj. 84/07.

Rime. Del 5. og 1901.

De opgaar sk. fra
Provst Christie

10/2 1901.

Kan ikke findes.

Vistn. 6. 20962 og P. 12/11-16

LWB. 31/12/14

I begyndelsen af mai dette aar kom der til
arkitekt Schirmer en skrivelse fra Provst Christie i
Aal om at der skulde være gjort flere grundarbejder
og at man maest kunde sende en mand derop, da
stedet var under oprydning til ajet.

Efter konferencen med hr. Schirmer fandt
vi, at man kunde reise derhen for ielfald at inspicere
det nye fundsted og hvis det viste sig at være af inter-
esse og betydning, da senere at skaffe de nødvendige
midler dertil.

Jeg reiste da derop og blev meget vel-
villigt modtaget af provsten og hjulpet tilrette og
laant hen formaade.

Fundstedet laa paa nordenden af veien paa
Rimes gaard. Denne gaard ligger nu paa sydenden
af veien, straks bortenfor kirken. Pladsen skraanes
meget svagt der, hvor fundene er gjort indenfor
en omraade af 100 m. $\square$. Der er gjort et par fund der
for mange aar (1880). Tilsids, syl og en knud. Da blev
der ogsaa angiaet, at disse ogsaa skulde være fund af
hænger, hvilket efter de nærværende undersøgelser
ikke kan være tilfælde. Der var nemlig ingen
hænger der. Hist og her nogle maa forlœvninger
i jordfladen.

Det viste sig, at det har været hulekøtter, hvortra
de forrige fund, ligesom det som nu fremkom. Ved gravning
paa et sted i midten af □, hvor ogsaa de allerfleste
sager fandtes, var jorden stærkt blandet med hulestøv i
en udstrækning og omtr. 30 - 40 tykt. Der var ogsaa
en mængde kulebiter af en nød- til valnøds størrelse.
Jorden var aldeles fed og vakte eierens glæde og
beundring i høj grad. Her var der endnu rester af
grundmurens ene hjørne paa det udhvis eller midje
eller begge dele, det angang har lagt her. Her fandtes
en hel del pilespidser, ildjern og andre jernsager, samt
en mængde slagg, hvorefter prøver medtoges. Ben af
dyr var der en mængde af overalt paa fladen.

Paa et andet sted blev en øks af jern, og atter et
andet andet sted stkr af ^{et} liddet. Jeg fik ogsaa an-
givet stedet, hvor de ~~første~~ sager for fundne sager
laa. I vestkanten af □ havde man brøttet paa en
stenring, bygget af 2 lag stene af mandløst, med nogle
mindre stene indfyldning. Den var aflang rund. I vestre
side var den lidt nede i jorden en stribe af hulestøv-
blandet der var ca 2 m. lang og ca 30 cm bred. og ganske
tynd. Underfor denne ring fandt man en stenhille,
steinflække, geværflint, samt et par brynetumper
af skifer. Denne ring var borte, da jeg kom derhen.
Jeg fik lavet en tegning af den af mig selv efter bestri-
velsen, som blev approberet af vedkommende; men
hved dette skal sige, er vanskeligt at fortælle. Nogen
analogi hender jeg ikke.

Sagerne ønskes betalte saa lidt som muligt

01 $\frac{56}{01}$

Aal, Hall. Busk

Til

Bestyreren af Universitetets Sam-
ling af nordiske Oldsager.

Da jeg i Vinter sendte Meddelelse om
det Fund, som var gjort paa Aals Kirke-
gaard, antydede jeg, at der var gjort Fund
paa en Nabogaerd til Prestegaerden, Kirke
eller Fly. Under Arbejde med Rykning af
Agerland er der nu paa samme ^{Gaard} fundet
flere Pile, Halvdelen af en Kystbule, en Øks
og flere Smættning dels samlet dels spredt.
Lige ved er der paa et Areal omkring 2 Maal
stort en Stokked af Hauge. Hele dette Areal
skal udlægges til Agerland, men Læreren her
foreløbig indestillet Arbejdet for at give mig
Anledning til at gjøre Hr. Bestyreren
bekendt med i Sag en, om nogen klynkelig
Hand skulde ønskes hidsendt for at fore:

Tage Gravning eller lode den. Det synes
jo ikke urimeligt at navnet Hauge er Gam-
pehauge. Efter Sagnet skal en Høvding
have boet paa Gaerden. Dine Hauge ligger
paa en Plade nedenfor det Sted, hvor Huse-
sted i gamle Dage. Der skal have staatt
et Skag, siger der. Hvad der er fundet, har ikke
ligget dybere end $c. \frac{1}{2}$ m. Der er ogsaa fundet
en Gul Pen, som Hr. Distriktslege Maen
antager er Hesteben: Licoen af Gaerden
her i Poaf. Ryghs og Poaf. Stenersens Tid
sendt enkelte Ting til Samlingen. Hans Navn
er Sergeant Hammersboen. Han har ogsaa
vist mig en Stenpil og en Stenok(?), som
er fundet paa hans Landom.

Lige i Nærheden af hans sidste Fund er
optaget en Sten med Mærker paa, der sy-
nes at være maledt. I Trastend ligner
de Runer. Der kan ikke findes noget Tegn
til Indhegning. Stenen er lagt tilside.

Tör jeg bede om med et Par Ord at blive
underret om, hvorvidt Sagen tillægges sæ-
regen Betydning, at man finder den værd
Undersøgelse af en kynelig Mand. I mod-
sat Fald vil nemlig Læreren selv forstige
Udgrensning.

Gals Prestegærd i Hallingdal 7 Mai 1901.

Arbødigst
H. Christen.

Jf. Kopiboken blev Morek sendt desop.

Resultatet? Se vedl. skr. fra Morek.

Læremet ikke f. - 4/6. 15. Lw.B.

Gj. 206/02

Rime, dat den 20/10/1902.

Hr. Sekretar: Gustav Mørk
Universitet Kristiania.

Da jeg saa gjorne vilde faa høre
om de paa min Eieendom Rime i
Aal jordstueude gamle Lager havde
nogen Bort for Universitet, tillader
jeg mig i Arbødighed at indbede mig
Deres Meddelelse derom.

Siden De var her oppe efter disse
Lager har jeg paa de samme udgravnings-
de Steder fundet endel Smaasager
saa jeg anser mindre væsentlige
og vil derfor opbevare dem her indtil
der ved fortsat Udgravninger kan
findes flere. Det var min Hen-
sigt i Høst at udgrave og

undersøge de Steder jeg ikke for har ud-
gravet, men jeg maatte opstille der-
med, Arbejderne vare for dyre, og
jeg lidet Raad til Lide. Hvis det
er af nogen Interesse for Universitet
at der bliver undersøgt mere her, og
i hvad der allerede er fundet, kun-
de der maaske være Anjany til at
tilstaa mig en Godtgjørelse eller
Hjælp til fortsat Undersøgelse og i
Tilfælde Indsættelse til Universitet
af hvad jeg derved maatte finde.

Det er maaske ubekendt dette
af mig og i naar jeg her gjør op-
mærksom paa, at jeg til forskjel-
lige Tider har indsendt til Universi-
tet mange vordifulde gamle Sager,
hvoriblandt en hel Del gamle Mynter
og Prækokals uden at jeg har forlangt

eller faaet nogen Paaskjendelse derfor.

Det vilde derfor være mig en Glæde
nå fra Universitetet at erholde Hjælp
til at undersøgt de gamle Gravsteder
og tillader mig at ^{bede} Dem Hr. Sekre-
tar frembringe dette mit Bøjs for
Oldsavnens Professor. —

Arbødigst
O. Hammerboew.

Till. Nr. 20962. Væringetidsjournal. Flyg under Rime. Ael. Hall.

Universitetets Samling af nordiske Oldsager.

Undertegnede har af Samlingen for.....

et oldsagsfund

modtaget Kr. 20,00 - tyve kroner

for hvilket Beløb herved kvitteres.

Rime den 19-1-19-10

Anvises til Udbetaling med Kr. 20,00

Budgetpost 57 A

Leend Hammersbøen.

Kristiania den 17/10

Gyrisip